

Tiltak for å avbøte effektkjøring for fisk

CEDREN-prosjekt:

EnviPEAK

Type innovasjon:

Ny metode

Beskrivelse:

Metode for å avbøte effekter av effektkjøring for fisk

Kontakt:

Helge Skoglund, Uni Research Miljø
helge.skoglund@uni.no

Metode for å designe fysiske habitatforhold for å redusere stranding av gytegrøper og fisk som følge av effektkjøring og annen variabel kraftverksdrift.

Utfordring ■ Hurtige vannstandsreduksjoner som følge av effektkjøring og annen variabel kraftverksdrift kan føre til hurtig tørrlegging av elvebunnen, og dermed stranding av gytegrøper og ungfisk.

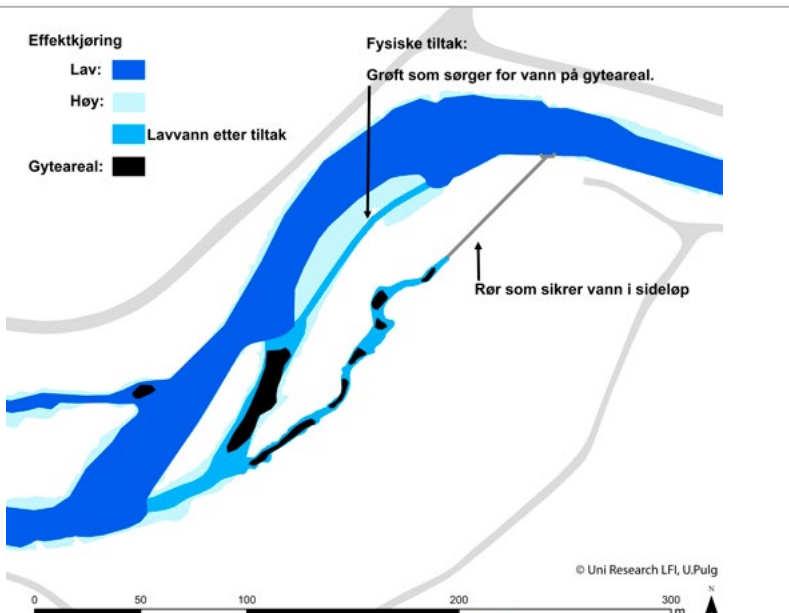
Selv om fysiske habitattiltak i elver har blitt en vanlig måte å kompensere for negative effekter av regulering, har det frem til nå vært utført få fysiske tiltak for å redusere stranding av gytegrøper og fisk i norske vassdrag.

Løsningen ■ I CEDREN er det utviklet en ny metode for å planlegge og utvikle kompenserende tiltak i vassdrag påvirket av effektkjøring. Tiltakene kan være operasjonelle/driftsmessige, tekniske tiltak i kraftverket eller fysiske tiltak i elveleiet.

Gjennom fysiske tiltak i elven kan habitatforholdene endres slik at egg og ungfisk i mindre grad utsettes for stranding og tørrlegging ved effektkjøring. For å få best mulig effekt bør tiltakene planlegges og gjennomføres for å motvirke flaskehals i fiskeproduksjon, jmfør konseptet med miljødesign. Ulike designløsninger inkluderer å øke gytemuligheter

Figur 1. Prinsippkisse som beskriver tiltak utført i Daleelva i Hordaland for å sikre vannføring i nøkkelhabitater ved effektkjøring.

Laks på gyteplass. Foto: Ulrich Pulg

og skjulforhold for ungfisk på kontinuerlig vanddekte områder, økt bruk av sideløp og modifikasjon av elveleiet.

Metodene er blant annet brukt i Daleelva i Hordaland.

Bruk ■ Ved god planlegging og design av tiltak kan negative effekter av hurtige vannstandsendringer ved effektkjøring reduseres og dermed bidra til å styrke fiskebestander og bedre miljøstatus i elvene. Dette vil også kunne bidra til å dempe konfliktnivå med lokale fiskeinteresser og andre brukergrupper i vassdragene.

Potensial ■ Ved god planlegging og design av tiltak kan negative effekter av hurtige vannstandsendringer ved effektkjøring reduseres og dermed bidra til å styrke fiskebestander og bedre miljøstatus i elvene. Dette vil også kunne bidra til å dempe konfliktnivå med lokale fiskeinteresser og andre brukergrupper i vassdragene.

Prinsippskisse som beskriver hvordan en kan bedre gyte- og oppvekstforhold for fisk for å redusere negative effekter av hurtige vannstandsendringer nedstrøms vannkraftverk.

